درخت تو گر بار دانش بگیرد به زیر آوری چرخ نیلوفری را

نمونه سوالات امتحانی دی ماه

آیا با بسته جهش کانون آشنا هستید؟

یکی از ابتکارات امسال کانون فرهنگی آموزش(قلم چی) بسته جهش می‌باشد که در ۳ حوزه ، فرایند آموزش شما را تکمیل خواهد کرد و باعث پیشرفت نمرات شما در مدرسه میشود.

✓ **آزمون های تشریحی کانون از دوم دبستان تا دوازدهم: با هدف تمرین بیشتر و بهبود نمرات در مدرسه و امتحانات نیمسال اول و دوم**

✓ **فیلم های آموزشی آفلاین پیشرفت: تدریس توسط مجرب ترین دبیران پرمخاطب کشور، منطبق بر برنامه آموزش و پرورش و کتاب درسی با هدف پیشرفت در مدرسه**

✓ **نرم افزار پلکان یادگیری: شامل آزمون‌های تستی و تشریحی در سطوح مقدماتی و پیشرفته، با امکان ساخت آزمون در هر سطح دشواری**

kanoonBook.ir

برای دریافت جایزه ویژه از کانون بوک و یا آشنایی بیشتر با بسته جهش کانون، عدد ۳۳ را به سر شماره ۹۰۰۰۸۴۵۱ ارسال کنید.

www.kanoon.ir

نام :	**باسمه تعالی**	
نام خانوادگی :	**وزارت آموزش و پرورش**	**مدت امتحان: ۸۰ دقیقه**
نام پدر:	**اداره کل آموزش و پرورش استان یزد**	**تاریخ امتحان: ۱۴۰۴/۱۰/۹**
نام آموزشگاه : دبیرستان شاهدمیرمحمدی	**مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میبد**	**تعداد سوالات: ۲۰**
نام کلاس:	**آزمون هماهنگ درس فلسفه دوازدهم (متوسطه دوم- انسانی)**	

نمره با عدد	نمره با حروف	نام و نام خانوادگی وامضاء دبیر :

(آیا خدایان پراکنده بهترند یا خدای یگانه مقتدر؟) (یوسف / ۳۹)

	سؤالات	نمره
۱	**عبارات صحیح را با (ص) و غلط را با (غ) مشخص کنید.** الف: امکان ندارد به چیزی اشاره کنیم و از وجود آن آگاه نباشیم. ( ) ب: این پرسش که «آیا علاوه بر موجوداتِ جسمانی، موجوداتِ مجرد هم وجود دارند؟» از جمله سوالات ثابت فلسفی است. ( ) ج: رابطه قلم با دستِ شما در زمان نوشتن، مصداقی از رابطه علیت است. ( ) د: انکار اصل سنخیت، متناقض با یک هستی نظام‌مند و قانون‌مند است. ( ) هـ: افلاطون از خدایی سخن می‌گوید که اگر چه نامعین است؛ اما همواره ثابت و نادیدنی است. ( ) و: علت اصلی بحران معناداری در غرب، رشد تفکر حسی و حس‌گرایی بود. ( ) ز: در پاسخ به اشکال راسل بر برهان علیت می‌توان گفت: «هر موجودی علت می‌خواهد» ( ) ح: برهان «امکان فقری» ملاصدرا، شکل دیگری از برهان «وجوب و امکان» ابن‌سینا است؛ با این تفاوت که ملاصدرا بر نیازمندی ماهیات و ممکنات به علت‌العلل تاکید می‌کند. ( )	۲
۲	**جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.** الف: ویژگی‌های مخصوص موجودات که آنها را از یک دیگر متمایز و متفاوت می‌کند، ..... یک شیء می‌گویند. ب: اگر در قضیه «الف ب است»، محمول هم بتواند بر موضوع حمل بشود و هم نشود، این یعنی محمول برای موضوع خود رابطه ..... دارد. ج: معلول با قطع نظر از علت، ..... دارد؛ یعنی ذات و ماهیتش نسبت به وجود و عدم مساوی است. د: مجموعه عواملی که در تحقق معلول نقش دارند را ..... می‌گویند. هـ: از نگاه بسیاری از افلاطون‌شناسان، افلاطون برای اشاره به خدا در مرتبه خلق جهان، از تعبیر ..... استفاده می‌کند. و: ارسطو در برهانِ ..... نشان می‌دهد که اساساً مقایسه دو چیز، بدون وجود یک کامل مطلق امکان ندارد. ز: فارابی در مقدمه دوم استدلالش بر اثبات خدا، بیان می‌کند که هر چیزی که وجودش از خودش نباشد، علتی ..... بر خود دارد که به او وجود می‌دهد. ح: ابن‌سینا آن اشتیاق ذاتی و ذوق فطری را که سبب بقای ممکنات است ..... می‌نامد.	۲
۳	**گزینه مناسب را انتخاب کنید.** **الف:** حمل محمول بر موضوع در کدام گزاره، نیاز به دلیل ندارد؟ ۱) گل یاس جسم است. ۲) خدا موجود است. ۳) طاووس زیبا است. **ب:** برای آوردن دلیل برای عبارت «هوا در داخل ریه‌هایمان موجود است»، به کدام سنخ دلیل نیاز است؟ ۱) دلیل عقلی محض ۲) دلیل حسی و تجربی ۳) هم دلیل حسی می‌توان آورد و هم عقلی **ج:** شکل مقابل از لحاظ ذات و ماهیت، چگونه است؟ ۱) واجب‌الوجود بالغیر ۲) ممکن‌الوجود ۳) ممتنع‌الوجود **د:** کدام حمل، وجوبی است؟ ۱) آسمان آبی است. ۲) شکل دایره است. ۳) دایره شکل است.	۱
۴	**قسمت اول:** با ترکیبِ مفاهیم زیر، برای هر یک از روابط خواسته شده، یک مثال در قالب «الف ب است» بزنید. (برخی مفاهیم اضافه‌اند) **(دارای سه ارتفاع، سه‌ضلعی، دایره، مثلث، قائم‌الزاویه، گرد)** رابطه وجوبی: ..... رابطه امکانی: ..... رابطه امتناعی: ..... **قسمت دوم:** با قرار دادن مفهوم «وجود» به عنوانِ محمول قضیه، یک مثال در قالب «الف موجود است» برای موارد زیر بزنید. (برخی مفاهیم اضافه‌اند) **(مثلثِ گرد، واجب‌الوجود بالذات، اژدها، شریک خدا، درخت)** رابطه وجوبی: ..... رابطه امکانی: ..... رابطه امتناعی:	۱/۵

۵	**مشخص کنید هر یک از موارد ستون سمت چپ، با کدام مضمون از ستون سمت راست ارتباط دارد.**	۱

ستون سمت راست	ستون سمت چپ (دو مورد اضافی است)
الف: می‌توان از وجود حرکت در عالم، به وجود محرکِ نامتحرک پی برد.	**۱)** مثالِ خیر در اندیشه افلاطون
ب: محال است ادراک عقلی، وابسته به حس و تجربه نباشد.	**۲)** برهان حرکت ارسطو
ج: برای انجام عمل اخلاقی، ضرورت دارد وجود خدا را فرض کنیم.	**۳)** دیدگاه ویلیام جیمز درباره خدا
د: ایمان، موهبتی الهی است که خدا به هر که برگزیند، عطا می‌کند.	**٤)** برهان کانت در اثبات وجود خدا
	۵) نقد هیوم بر دکارت
	٦) دیدگاه کرکگور

الف: ..... **ب:** ..... **ج:** ..... **د:** .....

۶	**مشخص کنید هر یک از عبارت‌های زیر، به کدام معنایِ اتفاق ذکر شده در داخل پرانتز، اشاره دارد؟** (نفی وجوب علی و معلولی- نفی سنخیت – نفی غایتمندی – علم ناقص (پیش‌بینی نکردن))	۱

الف: معلوم نشد که در طرب‌خانه خاک // نقاش ازل بهر چه آراست مرا (خیام) .....

ب: از قضا سِرکَنگبین، صفرا فزود // روغن بادام خشکی می‌نمود

از هلیله قبض شد، اطلاق رفت // آب، آتش را مدد شد همچو نفت (مولوی) .....

ج: کار من بی علّت است و مستقیم // هست تقدیرم نه علّت ای سَقیم (مولوی) .....

د: چو عاشق می‌شدم گفتم که بُردم گوهرِ مقصود // ندانستم که این دریا چه موجِ خون‌فشان دارد (حافظ) .....

۷	**«درک و دریافت فلسفی از متن»** **فرض کنید ٤ فیلسوف در شکل مقابل، در حال حل معمای علیت هستند و همگی در صدد پاسخ به این پرسش هستند که «انسان چگونه رابطه علیت را درک می‌کند؟». گفتگوی آنها را ملاحظه کنید و مشخص کنید هر یک از موارد «A»، «B»، «C» و «D»، کدام فیلسوف زیر می‌تواند باشد؟ (دو مورد اضافی است)** **(ابن‌سینا- کانت- یک فیلسوف تجربه‌گرا (به جز هیوم) – هیوم- دکارت- کنت)**	۱

– ببینید دوستان! یک راه وجود دارد و آن تجربه است. ما که خل و چل نیستیم. من خودم بارها و بارها دیده‌ام که بارش باران، پس از حضور ابرها در آسمان بوده است. واقعاً باید دیوانه باشم که از این تکرار، مفهومِ علیت را نفهمم و درک نکنم. (A)

– صبر کن دوست من. حواست کجاست؟ من هم تجربه می‌کنم؛ اما اگر این‌طور باشد که تو می‌گویی، پس باید بگویی بین رعد و برق، هم رابطه علیت است! مگر نه این است که همیشه صدای رعد، پس از مشاهده برق، شنیده می‌شود. خب، اینها هم توالی دارند. آیا تو این رابطه را علیت می‌دانی؟! قطعاً نه. پس، ما نهایتاً می‌توانیم بگوییم اینها پشت سر هم آمده‌اند. فقط همین و دیگر هیچ. تکرار و توالی، اصلاً و ابداً، ما را به علیت نمی‌رساند. به نظر می‌رسد ذهنِ ما به این مدل تکرارها، عادت کرده است. (B)

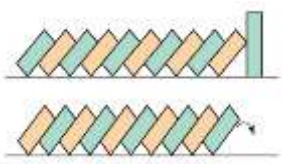
– من که معتقدم ما داریم الکی خودمان را برای اثبات رابطه علیت خسته می‌کنیم. آقا، اصلا من علیت را قبول دارم. هیچ دلیلی هم لازم ندارم. از روزی که دنیا آمدم، این مفهوم درونم بود. دیگه حرفی هست؟ (C)

– عجب! آقای C، یه فیلسوف نباید شانه از استدلال عقلی خالی کند. از این جهت، با تو موافق نیستم. من با نقدِ آقای B به آقای A موافقم که نمی‌شود از این تکرارها، علیت را درک کرد؛ اما مشکل آقای B اینجاست که او فکر کرده فقط باید با تجربه، وارد عمل شد و این دقیقاً مرز من و ایشان است. من راه دیگری سراغ دارم. به شما قول می‌دهم که با عقل، راه اثبات این قاعده را به شما نشان دهم. (D)

A ..... **B** ..... **C** ..... **D** .....

www.konoor.ir

نام :	باسمه تعالی	
نام خانوادگی :	وزارت آموزش و پرورش	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام پدر:	اداره کل آموزش و پرورش استان یزد	تاریخ امتحان: ۱۴۰۴/۱۰/۹
نام آموزشگاه :	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میبد	تعداد سوالات: ۲۰
نام کلاس:	آزمون هماهنگ درس فلسفه دوازدهم (متوسطه دوم- انسانی)	

	به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه بدهید.	
۸	اصل مغایرتِ مفهومی وجود و ماهیت، پایه کدام برهان ابن‌سینا در اثبات وجود خداست؟	۰/۵
۹	چرا دو مفهومِ «حیوان ناطق» و «انسان»، از یکدیگر جدایی ناپذیرند؟	۰/۵
۱۰	اصطلاح «واجب‌الوجود بالغیر» را تعریف کنید.	۰/۵
۱۱	**به دو پرسش زیر با کلمه «بله» و «خیر» پاسخ دهید.** **الف:** آیا می‌توان اموری را پیدا کرد که رابطه ذاتی آنها با «وجود» رابطه امتناعی بوده، اما علتی برای آنها پیدا شود و اکنون موجود باشند؟ ..... **ب:** اگر حقیقتی رابطه‌اش با «وجود» ضروری باشد، آیا می‌شود که چنین حقیقتی تاکنون به وجود نیامده باشد؟	۰/۵
۱۲	دو مورد از نتایج اصل سنخیت را بنویسید.	۰/۵
۱۳	چرا برخی گمان می‌کنند در عینِ وجود همه شرایط برای بارش باران، ممکن است باران نبارد؟	۰/۵
۱۴	دو مورد از معیارهای یک زندگی معنادار را که در پرتو باور به خدای واقعی حاصل می‌شود، بنویسید.	۱
۱۵	در کتاب درسی شما، دو استدلال از فارابی و به دو منظور آمده است. مشخص کنید شکل مقابل شما را به یاد کدام یک استدلال‌های فارابی می‌اندازد؟ 	۰/۵

www-kanoon.ir

	به پرسش های زیر پاسخ کامل بدهید.	
۱۶	می‌دانیم که رابطه «وجودِ نمک» و «ماهیت نمک»، مانند رابطه دو عنصر «کلر» و «سدیم» در تشکیلِ «نمک» نیست. توضیح دهید چه تفاوتی بین این دو رابطه است؟	۱
۱۷	«اصل علیت» را به شیوه فلاسفه مسلمان، اثبات کنید.	۱/۵
۱۸	چرا نمی‌توان بدون پذیرش یک علت بالذات (علةالعلل)، اتفاق به معنای سوم (نفی غایتمندی) را مردود دانست؟ توضیح دهید.	۱
۱۹	انتقاد دیوید هیوم نسبت به برهان نظم را بنویسید.	۱
۲۰	برهان «فقر وجودی» ملاصدرا در اثبات خدا را در قالب دو مقدمه و یک نتیجه، بنویسید.	۱/۵
جمع نمرات		۲۰

www-kanoon-ir

نام :	باسمه تعالی	
نام خانوادگی :	وزارت آموزش و پرورش	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام پدر:	اداره کل آموزش و پرورش استان یزد	تاریخ امتحان: ۱۴۰۴/۱۰/۹
نام آموزشگاه :	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میبد	تعداد سوالات: ۲۰
نام کلاس:	آزمون هماهنگ درس فلسفه دوازدهم (متوسطه دوم- انسانی)	طراح: حمید رضا عبدلی

نمره با عدد	نمره با حروف	نام و نام خانوادگی وامضاء دبیر :

(آیا خدایان پراکنده بهترند یا خدای یگانه مقتدر؟) (یوسف / ۳۹)

	سؤالات	نمره
۱	**عبارات صحیح را با (ص) و غلط را با (غ) مشخص کنید.** الف: امکان ندارد به چیزی اشاره کنیم و از وجود آن آگاه نباشیم. (ص) ب: این پرسش که «آیا علاوه بر موجوداتِ جسمانی، موجوداتِ مجرد هم وجود دارند؟» از جمله سوالات ثابت فلسفی است. (ص) ج: رابطه قلم با دستِ شما در زمان نوشتن، مصداقی از رابطه علیت است. (غ) د: انکار اصل سنخیت، متناقض با یک هستی نظام‌مند و قانون‌مند است. (ص) هـ: افلاطون از خدایی سخن می‌گوید که اگر چه نامعین است؛ اما همواره ثابت و نادیدنی است. (غ) و: علت اصلی بحران معناداری در غرب، رشد تفکر حسی و حس‌گرایی بود. (ص) ز: در پاسخ به اشکال راسل بر برهان علیت می‌توان گفت: «هر موجودی علت می‌خواهد» (غ) ح: برهان «امکان فقری» ملاصدرا، شکل دیگری از برهان «وجوب و امکان» ابن‌سینا است؛ با این تفاوت که ملاصدرا بر نیازمندی ماهیات و ممکنات به علت‌العلل تاکید می‌کند. (غ)	۲
۲	**جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.** الف: ویژگی‌های مخصوص موجودات که آنها را از یک دیگر متمایز و متفاوت می‌کند، ماهیات یک شیء می‌گویند. ب: اگر در قضیه «الف ب است»، محمول هم بتواند بر موضوع حمل بشود و هم نشود، این یعنی محمول برای موضوع خود رابطه امکانی دارد. ج: معلول با قطع نظر از علت، امکان ذاتی دارد؛ یعنی ذات و ماهیتش نسبت به وجود و عدم مساوی است. د: مجموعه عواملی که در تحقق معلول نقش دارند را علت تامه می‌گویند. هـ: از نگاه بسیاری از افلاطون‌شناسان، افلاطون برای اشاره به خدا در مرتبه خلق جهان، از تعبیر دمیورژ استفاده می‌کند. و: ارسطو در برهانِ درجات کمال نشان می‌دهد که اساساً مقایسه دو چیز، بدون وجود یک کامل مطلق امکان ندارد. ز: فارابی در مقدمه دوم استدلالش بر اثبات خدا، بیان می‌کند که هر چیزی که وجودش از خودش نباشد، علتی مقدم بر خود دارد که به او وجود می‌دهد. ح: ابن‌سینا آن اشتیاق ذاتی و ذوق فطری را که سبب بقای ممکنات است عشق می‌نامد.	۲
۳	**گزینه مناسب را انتخاب کنید.** **الف:** حمل محمول بر موضوع در کدام گزاره، نیاز به دلیل ندارد؟ ۱) گل یاس جسم است. ۲) خدا موجود است. ۳) طاووس زیبا است. **ب:** برای آوردن دلیل برای عبارت «هوا در داخل ریه‌هایمان موجود است»، به کدام سنخ دلیل نیاز است؟ ۱) دلیل عقلی محض ۲) دلیل حسی و تجربی ۳) هم دلیل حسی می‌توان آورد و هم عقلی **ج:** شکل مقابل از لحاظ ذات و ماهیت، چگونه است؟ ۱) واجب‌الوجود بالغیر ۲) ممکن‌الوجود ۳) ممتنع‌الوجود **د:** کدام حمل، وجوبی است؟ ۱) آسمان آبی است. ۲) شکل دایره است. ۳) دایره شکل است.	۱
۴	**قسمت اول:** با ترکیبِ مفاهیم زیر، برای هر یک از روابط خواسته شده، یک مثال در قالب «الف ب است» بزنید. (برخی مفاهیم اضافه‌اند) **(دارای سه ارتفاع، سه‌ضلعی، دایره، مثلث، قائم‌الزاویه، گرد)** رابطه وجوبی: مثلث سه ضلعی است/ مثلث دارای سه ارتفاع است / دایره گرد است. رابطه امکانی: مثلث قائم الزاویه است. رابطه امتناعی: مثلث گرد است / دایره سه ضلعی است / دایره دارای سه ارتفاع است / دایره قائم الزاویه است. **قسمت دوم:** با قرار دادن مفهوم «وجود» به عنوانِ محمول قضیه، یک مثال در قالب «الف موجود است» برای موارد زیر بزنید. (برخی مفاهیم اضافه‌اند) **(مثلث گرد، واجب‌الوجود بالذات، اژدها، شریک خدا، درخت)** رابطه وجوبی: واجب الوجود بالذات موجود است.	۱/۵

www.kanoon.ir

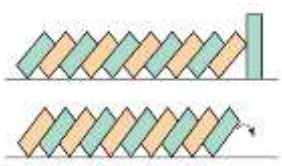
	رابطه امکانی: اژدها موجود است / درخت موجود است. رابطه امتناعی: شریک خدا موجود است / مثلث گرد موجود است.	
۵	**مشخص کنید هر یک از موارد ستون سمت چپ، با کدام مضمون از ستون سمت راست ارتباط دارد.**	۱

ستون سمت راست	ستون سمت چپ (دو مورد اضافی است)
الف: می‌توان از وجود حرکت در عالم، به وجود محرکِ نامتحرک پی برد.	۱) مثالِ خیر در اندیشه افلاطون
ب: محال است ادراک عقلی، وابسته به حس و تجربه نباشد.	۲) برهان حرکت ارسطو
ج: برای انجام عمل اخلاقی، ضرورت دارد وجود خدا را فرض کنیم.	۳) دیدگاه ویلیام جیمز درباره خدا
د: ایمان، موهبتی الهی است که خدا به هر که برگزیند، عطا می‌کند.	٤) برهان کانت در اثبات وجود خدا
	۵) نقد هیوم بر دکارت
	٦) دیدگاه کرکگور

الف: ۲ **ب:** ۵ **ج:** ٤ **د:** ٦

۶	**مشخص کنید هر یک از عبارت‌های زیر، به کدام معنایِ اتفاق ذکر شده در داخل پرانتز، اشاره دارد؟** (نفی وجوب علی و معلولی- نفی سنخیت – نفی غایتمندی – اتفاق به معنای علم ناقص (پیش‌بینی نکردن)) **الف:** معلوم نشد که در طرب‌خانه خاک // نقاش ازل بهر چه آراست مرا (خیام) نفی غایتمندی **ب:** از قضا سِرکَنگبین، صفرا فزود // روغن بادام خشکی می‌نمود از هلیله قبض شد، اطلاق رفت // آب، آتش را مدد شد همچو نفت (مولوی) نفی سنخیت **ج:** کار من بی علّت است و مستقیم // هست تقدیرم نه علّت ای سَقیم (مولوی) نفی وجوب علی و معلولی **د:** چو عاشق می‌شدم گفتم که بُردم گوهرِ مقصود // ندانستم که این دریا چه موجِ خون‌فشان دارد (حافظ) علم ناقص و پیش بینی نکردن	۱
۷	**«درک و دریافت فلسفی از متن»** **فرض کنید ٤ فیلسوف در شکل مقابل، در حال حل معمای علیت هستند و همگی در صدد پاسخ به این پرسش هستند که «انسان چگونه رابطه علیت را درک می‌کند؟». گفتگوی آنها را ملاحظه کنید و مشخص کنید هر یک از موارد «A»، «B»، «C» و «D»، کدام فیلسوف زیر می‌تواند باشد؟ (دو مورد اضافی است)** **(ابن‌سینا- کانت- یک فیلسوف تجربه‌گرا (به جز هیوم) – هیوم- دکارت- کنت)** – ببینید دوستان! یک راه وجود دارد و آن تجربه است. ما که خل و چل نیستیم. من خودم بارها و بارها دیده‌ام که بارش باران، پس از حضور ابرها در آسمان بوده است. واقعاً باید دیوانه باشم که از این تکرار، مفهومِ علیت را نفهمم و درک نکنم. (A) – صبر کن دوست من. حواست کجاست؟ من هم تجربه می‌کنم؛ اما اگر این‌طور باشد که تو می‌گویی، پس باید بگویی بین رعد و برق، هم رابطه علیت است! مگر نه این است که همیشه صدای رعد، پس از مشاهده برق، شنیده می‌شود. خب، اینها هم توالی دارند. آیا تو این رابطه را علیت می‌دانی؟! قطعاً نه. پس، ما نهایتاً می‌توانیم بگوییم اینها پشت سر هم آمده‌اند. فقط همین و دیگر هیچ. تکرار و توالی، اصلاً و ابداً، ما را به علیت نمی‌رساند. به نظر می‌رسد ذهنِ ما به این مدل تکرارها، عادت کرده است. (B) – من که معتقدم ما داریم الکی خودمان را برای اثبات رابطه علیت خسته می‌کنیم. آقا، اصلا من علیت را قبول دارم. هیچ دلیلی هم لازم ندارم. از روزی که دنیا آمدم، این مفهوم درونم بود. دیگه حرفی هست؟ (C) – عجب! آقای C، یه فیلسوف نباید شانه از استدلال عقلی خالی کند. از این جهت، با تو موافق نیستم. من با نقدِ آقای B به آقای A موافقم که نمی‌شود از این تکرارها، علیت را درک کرد؛ اما مشکل آقای B اینجاست که او فکر کرده فقط باید با تجربه، وارد عمل شد و این دقیقاً مرز من و ایشان است. من راه دیگری سراغ دارم. به شما قول می‌دهم که با عقل، راه اثبات این قاعده را به شما نشان دهم. (D) **A یک فیلسوف تجربه گرا (به جز هیوم) B هیوم C دکارت D ابن سینا**	۱

نام :	باسمه تعالی	
نام خانوادگی :	وزارت آموزش و پرورش	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام پدر:	اداره کل آموزش و پرورش استان یزد	تاریخ امتحان: ۱۴۰۴/۱۰/۹
نام آموزشگاه :	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میبد	تعداد سوالات: ۲۰
نام کلاس:	آزمون هماهنگ درس فلسفه دوازدهم (متوسطه دوم- انسانی)	طراح: حمید رضا عبدلی

	به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه بدهید.	
۸	اصل مغایرتِ مفهومی وجود و ماهیت، پایه کدام برهان ابن‌سینا در اثبات وجود خداست؟ برهان وجوب و امکان	۰/۵
۹	چرا دو مفهومِ «حیوان ناطق» و «انسان»، از یکدیگر جدایی ناپذیرند؟ چون حیوان و ناطق از اجزای تعریفی انسان هستند و چیستی او را تشکیل می دهند و بیان کننده ذات و حقیقت انسان هستند؛ یعنی ذات انسان چیزی جز همان حیوان ناطق نیست. (از ۴ جمله بالا، باید اقلا دو جمله نوشته شود، هر کدام ۰/۲۵)	۰/۵
۱۰	اصطلاح «واجب‌الوجود بالغیر» را تعریف کنید. توضیح اول: همه اشیائی که موجودند و به واسطه علت هایشان به وجود آمده اند، واجب الوجود بالغیر هستند. توضیح دوم: اگر چیز ذاتا ممکن باشد و نسبتش به وجود و عدم مساوی باشد، و به واسطه آمدن علت (عامل خارجی) به وجود آید، واجب بالغیر می گویند. یکی از دو مورد بالا کافی است.	۰/۵
۱۱	**به دو پرسش زیر با کلمه «بله» و «خیر» پاسخ دهید.** **الف:** آیا می‌توان اموری را پیدا کرد که رابطه ذاتی آنها با «وجود» رابطه امتناعی بوده، اما علتی برای آنها پیدا شود و اکنون موجود باشند؟ خیر **ب:** اگر حقیقتی رابطه‌اش با «وجود» ضروری باشد، آیا می‌شود که چنین حقیقتی تاکنون به وجود نیامده باشد؟ خیر	۰/۵
۱۲	دو مورد از نتایج اصل سنخیت را بنویسید. پایین صفحه ۱۸ و بالای صفحه ۱۹ و همچنین کادر ۱ از صفحه ۲۱ کتاب، موارد زیادی گفته که کافی است ۲ مورد را بنویسند.	۰/۵
۱۳	چرا برخی گمان می‌کنند در عینِ وجود همه شرایط برای بارش باران، ممکن است باران نبارد؟ چون از تمام اجزای یک علت، آگاه نیستند. (ص۲۴)	۰/۵
۱۴	دو مورد از معیارهای یک زندگی معنادار را که در پرتو باور به خدای واقعی حاصل می‌شود، بنویسید. پایین صفحه ۴۷ و بالای صفحه ۴۸ کتاب درسی، ۵ مورد گفته که دو مورد نوشته شود کافی است.	۱
۱۵	در کتاب درسی شما، دو استدلال از فارابی و به دو منظور آمده است. مشخص کنید شکل مقابل شما را به یاد کدام یک استدلال‌های فارابی می‌اندازد؟ استدلال فارابی برای محال بودن تسلسل علل نامتناهی (نفی تسلسل نامتناهی علت ها) 	۰/۵

www.kanoon.ir

	به پرسش های زیر پاسخ کامل بدهید.	
۱۶	می‌دانیم که رابطه «وجودِ نمک» و «ماهیت نمک»، مانند رابطه دو عنصر «کلر» و «سدیم» در تشکیلِ «نمک» نیست. توضیح دهید چه تفاوتی بین این دو رابطه است؟ از نگاه علم شیمی، نمک ترکیبی از دو عنصر کلر و سدیم است و این نکته را از طریق یک آزمایش ساده به دست می آوریم. اما از نگاه فلسفی، نمک موجودی واحد است که انسان، دو معنا و دو مفهوم مختلفِ چیستی (نمک) و هستی (وجود داشتن نمک) را از همین یک موجود به دست می آورد؛ یعنی در خارج، دو امر جداگانه به نام «نمک» و «وجود» نداریم. به عبارت دیگر: «نمک» و «وجود» دو مفهوم مختلف و متفاوت از یک موجودند. (ص ۴)	۱
۱۷	«اصل علیت» را به شیوه فلاسفه مسلمان، اثبات کنید. مدل اول: ص ۱۷ کتاب ذهن انسان شکل گرفت، متوجه می‌شود که وجودِ یک چیز با عدم آن جمع نمی‌شود؛ یعنی درمی‌یابد که یک چیز، نمی‌تواند هم موجود باشد و هم موجود نباشد، و نیز درمی‌یابد که یک چیز نمی‌تواند هم خودش باشد، هم غیرخودش؛ مثلاً نمی‌شود که مثلث، هم مثلث باشد و هم غیرمثلث. این قاعده را منطق‌دانان و فیلسوفان، اصل امتناعِ اجتماعِ نقیضین نامیده‌اند. انسان، براساس این اصل، درمی‌یابد که پدیده‌ها خود به‌خود به‌وجود نمی‌آیند؛ زیرا اینکه چیزی خودش به‌خودش وجود بدهد، به معنای آن است که چیزی که نیست، قبلاً باشد تا بتواند خودش را به‌وجود بیاورد و این، همان اجتماع نقیضین است که محال بودن آن بدیهی است. مدل دوم: به شکل خلاصه و منطقی: اگر گفته شود چیزی خود به خود به وجود می آید؛ این یعنی آن چیز قبلا هم بوده و هم نبوده یعنی هم وجود داشته و هم وجود نداشته (عدم) و می دانیم که وجود و عدم متناقض هستند و می دانیم که اجتماع دو نقیض محال است ∴ پس اگر چیزی به وجود آمده، حتما عامل خارجی و بیرونی (یعنی علت) داشته که آن را به وجود آورده است. هر کدام نوشته شود درست است.	۱/۵
۱۸	چرا نمی‌توان بدون پذیرش یک علت بالذات (علة‌العلل)، اتفاق به معنای سوم (نفی غایتمندی) را مردود دانست؟ توضیح دهید. ص ۲۶ اما نظر این فیلسوفان مورد نقد قرار گرفته است، زیرا قبول غایت برای اشیا و پدیده‌های جهان وقتی امکان‌پذیر است که آن غایت، قبل از پیدایش اشیا مشخص شده باشد تا اشیا، متناسب با آن هدف و آن غایت ساخته شده و پدید آمده باشند. در آن صورت می‌توانند به سوی آن هدف حرکت نمایند و تکامل یابند و چنین غایت و هدفی، بدون قبول خداوند امکان‌پذیر نیست، زیرا تعیین هدف، باید قبل از پیدایش موجود رخ دهد و این امر جز با قبول خداوند حکیم میسّر نیست.	۱
۱۹	انتقاد دیوید هیوم نسبت به برهان نظم را بنویسید. ص ۳۵ از تجربه گرفته شده امّا این برهان نیز توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد. این برهان فقط می‌تواند ثابت کند که یک ناظم و خالقی این جهان را اداره می کند. امّا ثابت نمی کند که این ناظمِ خالق همان خداوندی است که نیازمند به علت نیست و وجودی ازلی و ابدی دارد.[۲]	۱
۲۰	برهان «فقر وجودی» ملاصدرا در اثبات خدا را در قالب دو مقدمه و یک نتیجه، بنویسید. ص ۴۶ ۱ به موجودات پیرامونمان که نگاه می کنیم، می‌بینیم که وجودشان عین وابستگی و نیاز به دیگری است. ۲ موجودات وابسته و نیازمند باید به وجودی متصل باشند که آن موجود در ذات خود، نیازی به غیر نداشته باشد. ۳ پس موجودات این جهان وابسته به وجودی بی‌نیاز و غیروابسته هستند.[۱]	۱/۵
جمع نمرات		۲۰